

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ERP-СИСТЕМ У МАЛОМУ ТА СЕРЕДНЬОМУ БІЗНЕСІ ТА ЇХ РОЛЬ У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ

Цимбал Андрій Георгійович

аспірант 2 курсу спеціальності 051 «Економіка»,

ПВНЗ «Європейський університет»

Науковий керівник: Шарова Світлана Володимирівна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки, фінансів та обліку

ПВНЗ «Європейський університет»

м. Київ, Україна

Підвищення ефективності управління ресурсами є важливим завданням для українських підприємств в сучасній економіці воєнного стану. Наявність працюючої ERP-системи (Enterprise Resource Planning) в сучасній компанії є важливим показником ступеню розвитку бізнесу.

Дослідження базується на аналізі вітчизняного та зарубіжного досвіду впровадження ERP-рішень. Успішні проекти, досвід яких аналізується, приносять реальні результати, у тому числі: оптимізацію витрат, підвищення продуктивності, прозорості та швидкості прийняття управлінських рішень. Компанії, які ефективно впровадили ERP-рішення, мають потужні результати, у тому числі скорочення витрат на адміністративні процеси та покращення якості обслуговування клієнтів. Попри це, неефективно завершені проекти, у тому числі без залученості всіх зацікавлених сторін (в першу чергу – власників і CEO), можуть призвести до збільшення собівартості продукції і зниження конкурентоспроможності бізнесу на ринку. Системи управління ресурсами підприємства безпосередньо впливають на бізнес-процеси компанії, сприяють підвищенню культури управління та рівня володіння персоналом сучасними технологіями. Всі підрозділи підприємства працюють в єдиному інформаційному просторі за узгодженими стандартами та методологіями. Це підвищує економічну ефективність роботи компанії та сприяє досягненню цілей власників. Для малих і середніх підприємств, які часто обмежені ресурсами, застосування методів систематизації процесів є дуже цінним. Зазвичай, на таких проектах переймається досвід досягнення подібних результатів в великих корпораціях. При цьому, ефект досягається без залучення великих (відносно) інвестицій в цю сферу. В будь-якому випадку, рівень та кваліфікація провайдерів послуг з впровадження

дуже важливий, як і необхідний детальний аналіз і оптимізація бізнес-процесів. "Автоматизація хаосу" призводить до того ж хаосу. Окремо надаються реальні приклади впровадження в деяких компаніях з професійного надання послуг, виробництва та торгівлі.

В освітньому контексті, розкривається зв'язок між отриманням студентами знань щодо впровадження ERP-модулів у сучасний бізнес і їх розвитком критичного мислення, вміння працювати з великими обсягами інформації та приймати рішення в умовах невизначеності. Використання реалістичних бізнес-кейсів, розроблених автором дослідження, інтегрованих із роботою в ERP-середовищі, дозволяє майбутнім фахівцям глибше зрозуміти принципи управління ресурсами, оцінювати економічний ефект від змін та бути готовими відповідати вимогам роботодавців. Це також допомагає ініціювати конкретні зміни. Випускники, що мають досвід роботи з ERP, здатні стати ініціаторами змін на своїх майбутніх робочих місцях.

Особлива увага приділена ролі ERP-технологій у підготовці сучасних фахівців економічного та управлінського профілю. Тематика ERP повинна інтегруватися у навчальні дисципліни. Зокрема, автор розкриває деталі розробленого курсу «Інформаційні системи в бізнесі. Планування ресурсів підприємства». Він дозволяє студентам отримати практичні навички роботи з сучасними ІТ-інструментами. В майбутньому, ці знання і навички будуть використані молодими фахівцями при пошуку та виборі місця роботи. Такі знання формують у майбутніх фахівців системне бачення бізнес-процесів та вміння приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі аналітики.

Запропоновано рекомендації щодо методики викладання, що передбачають використання кейс-методів, симуляційних ERP-середовищ і проєктної роботи, а також підкреслює важливість формування у здобувачів навичок аналітики, бюджетування, управління фінансовими потоками та ризиками. Практична складова навчання передбачає залучення студентів до моделювання бізнес-сценаріїв, аналізу даних у реальному часі та розробки рекомендацій щодо оптимізації процесів.

Таким чином, ERP-системи виступають не лише інструментом підвищення економічної ефективності бізнесу, але й дозволяють підсилити підготовку фахівців, здатних ефективно працювати в сучасних умовах. Їх використання у навчальному процесі дозволяє поєднати академічну підготовку з реальними бізнес-викликами. Це забезпечить високий рівень готовності випускників до професійної діяльності.

Література:

1. Артемчук В. В. Удосконалення управління підприємством на базі ERP-системи [Електронний ресурс]. *Інституційний репозитарій*

Запорізького національного університету. 2021. Режим доступу: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/5798>

2. Шипунова О. В. Перспективи застосування ERP-систем в Україні [Електронний ресурс]. *eSSUIR – Electronic Sumy State University Institutional Repository*. 2012. Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/63172>

3. П'ятничук І., Кафка С., Томашевська А., Туровська Л. Логістичні IT та ERP-системи [Електронний ресурс] / І. П'ятничук, С. Кафка, А. Томашевська, Л. Туровська. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 10(10). DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-10\(10\)-657-667](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-10(10)-657-667).

4. Akhzan F. H., Pontoh G. T., Arifuddin A. The Impact of Human Critical Success Factor on ERP System Implementation / F. H. Akhzan, G. T. Pontoh, A. Arifuddin. *AFEBI Accounting Review*. 2021. Vol. 6, No. 1. P. 47. DOI: <https://doi.org/10.47312/aar.v6i01.473>.

5. Spathis C., Constantinides S. The usefulness of ERP systems for effective management / C. Spathis, S. Constantinides. *Industrial Management & Data Systems*. 2003. Vol. 103, No. 9. P. 677–685. DOI: <https://doi.org/10.1108/02635570310506098>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-532-0-41>

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ВПРОВАДЖЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Шурупова Катерина Володимирівна

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри професійної та соціально-гуманітарної освіти,
Криворізький національний університет
м. Кривий Ріг, Україна*

Барчак Ольга Миколаївна

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньо-наукової програми «Менеджмент» кафедри менеджменту та адміністрування,
Криворізький національний університет
м. Кривий Ріг, Україна*

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки» від 4 березня